

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

#36, 2024

1. Документи міжнародних організацій	2
ОЕСР: ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОДОЮ	2
ОЕСР: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	2
ОЕСР: РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ПРОДУКТИВНОСТІ	3
ОЕСР: ОБМЕЖЕННЯ НА ЕКСПОРТ ОСНОВНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	3
ЮНЕСКО ЗА РОЗУМНИЙ РОЗВИТОК	4
2. Корисні новини України та світу	5
НОВИЙ ПЕРЕЛІК ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ І СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	5
ВІДКРИТЕ ДОСЛІДЖЕННЯ - БІЛЬШЕ, НІЖ ПРОСТО ВІДКРИТИЙ ДОСТУП	5
КУРС «ЖУРНАЛІСТИКА ДАНИХ»	6
СОЦІАЛЬНІ ТА АКАДЕМІЧНІ СТИПЕНДІЇ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК	7
ДО УНІВЕРСИТЕТІВ ПРИХОДЯТЬ ДІПФЕЙКИ	8
ІНТЕГРАЦІЯ МОЛОДІ, ОЦІНКА ВПЛИВУ НА МОЛОДЬ	9
ПРЕМІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ МОЛОДИМ УЧЕНИМ	9
ЯК ПРОКЛАСТИ КУРС ЧЕРЕЗ КРИЗУ	10
КАРТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	10
ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ЗАХИСТІВ ДИСЕРТАЦІЙ ДОКТОРІВ ТА КАНДИДАТІВ НАУК	11
ЧОМУ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ НАСТІЛЬКИ НЕСТАБІЛЬНЕ?	11
3. Наукові заходи	12
КНИЖКОВИЙ ФОРУМ KYIVBOOKFEST	12
UGEN ACADEMY: PROFESSORS	12
ШЛЯХ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	12
ВЕБІНАРИ ВІД CLARIVATE УКРАЇНСЬКОЮ	13
КАР'ЄРА У ІТ-СФЕРІ З GOOGLE CLOUD	14
ОБГОВОРЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УГОД	14
БІОМЕДИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	15
МАТЕМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МЕХАНІКИ НЕОДНОРІДНИХ СТРУКТУР	15
МЕТАДАНИ DATASITE У ЦЕНТРІ УВАГИ	16
АКАДЕМІЧНІ ВИМОГИ ТА ФІНАНСОВА РЕАЛЬНОСТЬ	16

1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОДОЮ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Диверсифікація джерел фінансування забезпечення водою в Африці» із серії «Робочі документи ОЕСР з навколишнього середовища». Наголошується, що значна частина населення Африканського континенту все ще не має доступу до безпечних джерел питної води та санітарно-гігієнічних послуг: 69% населення країн на

південь від Сахари не мають доступу до безпечного питного водопостачання, а 76% - до безпечної санітарії. Це спричиняє негативні соціальні наслідки, зокрема - для здоров'я (хвороби, висока смертність), та економічні наслідки (втрата до 12% ВВП). Документ містить поглиблений аналіз можливостей і проблем, пов'язаних з інвестиціями у водопостачання в Африці, поточного стану використання таких джерел фінансування, як тарифи, податки та трансферти. Розглядаються різноманітні варіанти розширення та покращення фінансування розвитку водопостачання в Африці та досягнення ЦСР 6. Надаються конкретні пропозиції щодо зміцнення інвестиційної політики у сфері водних ресурсів, розроблення й реалізації водних проектів, зменшення ризиків, диверсифікації інструментів та джерел фінансування.

Детальніше: <http://surl.li/rpwyyn>, <http://surl.li/cvwyho>,
<https://doi.org/10.1787/114791fd-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Цифровізація фінансових послуг, доступ до фінансів і сукупні економічні показники» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому представлені нові дані щодо цифровізації фінансового сектора, які охоплюють 21 країну ОЕСР за період 1995-2018 рр. Наочно показано,

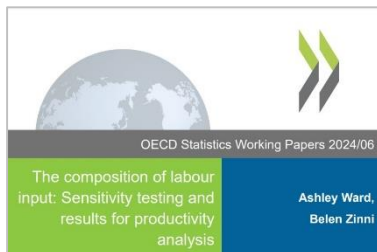
що має місце значне зростання діджиталізації, хоча процеси у різних країнах відбуваються з різною швидкістю та інтенсивністю. Також досліджувався вплив цифровізації у фінансовому секторі на економічну діяльність, встановлено його позитивний характер для підвищення продуктивності: збільшення цифровізації

фінансового сектору на 10% спричиняє зростання продуктивності на 0,1 відс.п. для середньостатистичної галузі; відбувається пом'якшення кредитних обмежень для МСП. Політичні дії, спрямовані на підтримку цифрової інфраструктури, сприяння конкуренції у сфері комунікацій, сприяння фінансовим інноваціям та заохочення формування навичок високого рівня (особливо в галузях STEM), здатні на практиці підтримувати й посилювати зростання продуктивності завдяки цифровізації фінансового сектора.

Детальніше: <http://surl.li/gponeh>, <http://surl.li/gponeh>,
<https://doi.org/10.1787/10c7e583-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ПРОДУКТИВНОСТІ

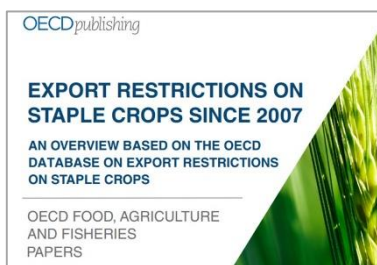

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Складові трудомісткості: тестування та результати аналізу продуктивності» із серії «Статистичні робочі документи ОЕСР». Наголошується, що нарощування людського капіталу, тобто запасу знань, навичок та інших особистих характеристик, втілених у людях, сприяє підвищенню продуктивності робочої сили. Причому зростання продуктивності внаслідок зростання людського капіталу набагато більш значуще у контексті «якісного», ніж «кількісного» виміру. У дослідженні розглядається найбільш релевантні дані щодо продуктивності та людського капіталу для 21-ї країни. Встановлено, що освіта та вік є двома ключовими характеристиками працівників. Заміна традиційної міри вкладеної праці, такої як відпрацьовані години, на спеціальні показники САЛІ призводить до висновку про необхідність значного перегляду в бік зниження зростання багатofакторної продуктивності.

Детальніше: <http://surl.li/jnfnuc>, <http://surl.li/kndofl>,
<https://doi.org/10.1787/5d9b866a-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ОБМЕЖЕННЯ НА ЕКСПОРТ ОСНОВНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Обмеження на експорт основних сільськогосподарських культур» із серії «Документи ОЕСР з продовольства, сільського господарства и рибальства». Наголошується, що база даних ОЕСР з експортних обмежень на основні сільськогосподарські культури є частиною Системи інформації про сільськогосподарський ринок (AMIS). Дані щодо такого роду обмежень, зібрані

за період з січня 2007 року по квітень 2024 року, показують нарощування використання інструменту експортних обмежень під час світової кризи цін на продовольство у 2007-2008 роках, пандемії COVID-19 та після початку бойових дій в Україні. Причому у першому випадку спостерігалось значно більш високе використання експортних обмежень. Під час світової кризи та пандемії найбільш широко застосовувались експортні мита. Тип експортних обмежень, які найчастіше використовувалися, варіювався залежно від товару: кукурудза піддавалася в основному експортним митам і заборонам; мінімальні експортні ціни та квоти застосовувалися для рису; для соєвих бобів діяло експортне мито, а для пшениці - суміш експортних квот і податків. Лише невелика частина експортних обмежень тривала менше місяця.

Детальніше: <http://surl.li/ordyvq>, <http://surl.li/ookqva>,
<https://doi.org/10.1787/ccfa8a95-en>

Фото: скріншот

ЮНЕСКО ЗА РОЗУМНИЙ РОЗВИТОК

На сайті Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) опублікована наукова доповідь «Гонка з часом за розумніший розвиток». Наголошується, що упродовж останніх п'яти років відбулася зміна пріоритетів розвитку у всіх країнах, незалежно від рівня економічного розвитку та доходів. Перевага надається цифровізації та «зеленій» економіці. Цей подвійний перехід відображає подвійний імператив: з одного боку, країни взяли на себе зобов'язання досягти амбітних цілей сталого розвитку до 2030 року, а з іншого панує упевненість, що майбутня економічна конкурентоспроможність країн залежить від того, наскільки швидко їм вдасться перейти до цифрового суспільства. Експерти ЮНЕСКО дослідили основні тенденції в управлінні наукою та науковою діяльністю; шлях розвитку та політичні рішення, прийняті та реалізовані різними державами для максимальної віддачі від наукової діяльності. Звіт документує поточну швидку суспільну трансформацію, яка відкриває нові можливості для соціальних та економічних експериментів. Разом із тим наголошується, що існує ризик посилення соціальної нерівності.

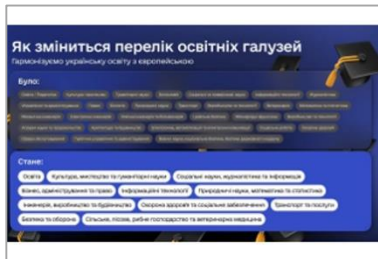
Детальніше: <http://surl.li/qcbqbc>, <http://surl.li/hcdcmh>

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

НОВИЙ ПЕРЕЛІК ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ І СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

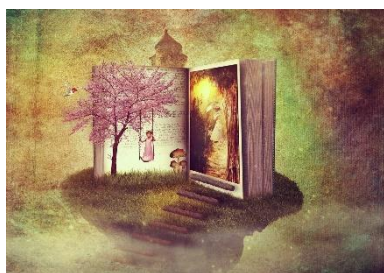

Кабінет Міністрів України на виконання вимог Закону України «Про вищу освіту», а також рекомендацій Європейської комісії схвалив новий «Перелік галузей і спеціальностей». Його гармонізовано із Міжнародною стандартною класифікацією освіти (МСКО) задля підтримки процесу інтеграції української освіти в Єдиний європейський простір вищої освіти та передання якісних і зіставних статистичних даних про освіту до уповноважених міжнародних організацій – Євростату, ОЕСР, ЮНЕСКО. У новому «Переліку ...» виокремлено 11 галузей замість 28, а саме: освіта; культура, мистецтво та гуманітарні науки; соціальні науки, журналістика та інформація; бізнес, адміністрування та право; інформаційні технології; природничі науки, математика та статистика; інженерія, виробництво та будівництво; охорона здоров'я та соціальне забезпечення; транспорт та послуги; безпека та оборона; сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина. Ці зміни будуть ураховані під час перегляду стандартів вищої освіти, який розпочнеться у 2025 році відповідно до запровадження індивідуальних освітніх траєкторій.

Детальніше: <http://surl.li/mpzqjh>, <http://surl.li/jgblvt>

Фото: МОН

ВІДКРИТЕ ДОСЛІДЖЕННЯ – БІЛЬШЕ, НІЖ ПРОСТО ВІДКРИТИЙ ДОСТУП

У блозі платформи відкритого доступу «Open Research Europe» опублікована стаття Джек Неш «Відкрите дослідження – публікація з більшою прозорістю, ніж просто відкритий доступ». Наголошується, що у мінливому світі академічних досліджень відкритість є важливою для прозорості та співпраці. Однак не всі підходи до відкритості однакові. Потрібно чітко усвідомлювати, що відкритий доступ - це засіб і практика негайного, постійного і безкоштовного доступу до наукових досліджень завдяки мережі інтернет, завдяки якій будь-хто будь-де може знайомитись із дослідженнями та долучатись до їх розвитку. Основна мета відкритого доступу - забезпечення широкого доступу до наукових відкриттів і розробок та можливості їх використання для просування реальних змін у світі. Щоб відкрито опублікувати своє дослідження та охопити ширшу читачську аудиторію, важливо розуміти всі

аспекти відкритості. Відкрите дослідження виходить за межі відкритого доступу. Воно являє собою набір принципів і практик, які віддають пріоритет відкритості, прозорості та співпраці упродовж усього дослідницького циклу, тоді як відкритий доступ зосереджується лише на результаті. Як досягти відкритості дослідження? Існує багато варіантів, зокрема - зробити дані відкритими для всіх читачів та застосовувати відкриту модель рецензування. Забезпечена таким чином відкритість у дослідженнях сприятиме просуванню знань та стимулюванню інновацій.

Детальніше: <http://surl.li/jycher>, <http://surl.li/slzxhq>

Фото: pixabay.com

КУРС «ЖУРНАЛІСТИКА ДАНИХ»

Міністерство цифрової трансформації України презентувало курс «Журналістика даних». Він покликаний навчити журналістів використовувати відкриті дані, наприклад – щодо бюджетного фінансування, доходів посадовців, судових рішень, забудовників для професійної роботи. Цей курс викладатимуть у чотирьох закладах вищої освіти

України - Львівському національному університеті імені Івана Франка; Національному університеті «Запорізька політехніка»; Волинському національному університеті імені Лесі Українки; Українському католицькому університеті. Вісім модулів курсу послідовно розкривають наступні питання: концепції, практики, нормативно-правова база відкритих даних; пошук та використання даних з різних джерел; основи роботи з машиночитаною інформацією; засоби автоматизації роботи з даними; ключові поняття дата-журналістики; робота з публічними реєстрами за допомогою API; приклади використання відкритих даних у журналістиці; інструменти й методи візуалізації даних.

Детальніше: <http://surl.li/tylwbg>, <http://surl.li/witznn>

Фото: *Мінцифри*

ЧИ МОЖЕ ШІ КЕРУВАТИ ДОСЛІДНИЦЬКИМ ПРОЕКТОМ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Генрі Заурманна та Максиміліана Келера «Чи може ШІ керувати вашим дослідницьким проектом». Наголошується, що можливості використання штучного інтелекту в дослідженнях не знають меж. Стрімкий розвиток інструментів штучного інтелекту може докорінно змінити сферу наукових досліджень. ШІ здатен значно підвищити продуктивність, взявши на себе виконання повсякденних і рутинних

дослідницьких завдань у таких сферах, як обробка чи аналіз даних. Він також може підтримувати дослідників у більш складних і творчих аспектах їхньої роботи, визначаючи дослідницькі питання, переглядаючи попередню літературу та формулюючи наукові проблеми. У наукових проєктах може бути реалізоване наступним чином: 1) алгоритмічне керування при розподілі завдань (крупні організаційні цілі потрібно розбивати на підцілі, з яких випливають завдання, які необхідно доручити дослідникам, що є членами команди; 2) керування та нагляд за їх виконанням; 3) координація командної діяльності; 4) мотивація у подоланні інтелектуальних труднощів, демонстрація соціального впливу; 5) підтримка постійного навчання та саморозвитку відповідно до індивідуальних потреб (ШІ пропонує навчання, відстежує продуктивність, виявляє проблеми). Звісно, для повноцінного задіяння у дослідженнях ШІ знадобляться обізнаність, покращені технічні рішення, надійні етичні принципи та заходи захисту даних. Проте, відповідально інтегрований у дослідницькі організації штучний інтелект може підвищити ефективність досліджень і дозволить дослідникам зосередитися на роботі, сприятиме розширенню наукових меж.

Детальніше: <http://surl.li/bwyqvuv>, <http://surl.li/vifvvhk>

Фото: pixabay.com

СОЦІАЛЬНІ ТА АКАДЕМІЧНІ СТИПЕНДІЇ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

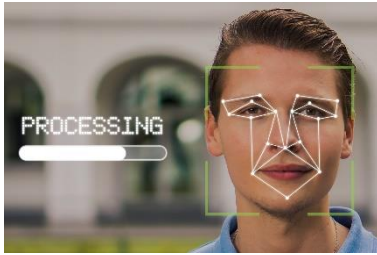
Кабінет Міністрів України ухвалив рішення щодо призначення соціальних стипендій Верховної Ради України здобувачам фахової передвищої та вищої освіти дітям-сиротам та дітям із малозабезпечених сімей. Відповідне розпорядження від 30 серпня 2024 року № 818-р розміщене на урядовому порталі Стипендії надаються на новий 2024/2025 навчальний рік 28-ми особам. Також рішенням Міністерства освіти і науки України з вересня 2024 року призначено академічні стипендії студентам денної форми навчання, які мають найвищий рейтинг у навчанні, відзначились у науковій роботі та громадському житті студентства. Йдеться про академічну стипендію Президента України, яку отримали 344 особи; академічну стипендію Верховної Ради України (249 осіб); академічну стипендію імені Вадима Гетьмана (4 особи); академічну стипендію імені Ігоря Курчатова (4 особи); академічну стипендію імені М.С. Грушевського (53 особи); академічну стипендію Національної гірничої академії України (5 осіб); академічну стипендію імені В.М.Чорновола (5 осіб).

Детальніше: <http://surl.li/cnadzm>, <http://surl.li/atfidk>

Фото: pixabay.com

ДО УНІВЕРСИТЕТІВ ПРИХОДЯТЬ ДІПФЕЙКИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джаспер Роу та Майк Перкінс «На здобуття вищої освіти приходять дїпфейки. Що ми можемо зробити, щоб підготуватися?». У ній зазначається, що створювати дїпфейки наразі стало настїльки легко, що студенти та викладачі стають як ніколи вразливими до кїберзлочинїв, якї шкодять репутації та академічній доброчесності. Технологїчний гїгант штучного їнтелекту OpenAI нещодавно випустив голосовий їнструмент, який підозїрило нагадує акторку Скарлетт Їоханссон, а вїдбулось це пїсля того, як вона вїдмовилася надати голос для тренування ШІ. З'ясувалось невдовзі, що це був не дїпфейк, а голос спеціально найнятого актора. Але розгорнулася дискусїя щодо того, як зображення та голоси можуть бути вїдтворенї без нашого вїдома ї вїдповідного дозволу. Їснують вїдмїнності мїж дїпфейками та синтетичними носїями. Коли говоримо про синтетичнї медїа, маємо на увазї зображення, аудїо чи вїдео, якї не стосуються конкретної людини або установи, а цїлком створенї ШІ. Дїпфейки є пїдробкою, не маючи насправдї вїдношення до певної особи, але якї складно вїдрїзнити вїд справжнїх. Вони створюються завдяки технологїї Generative Adversarial Networks (GAN) для їмїтації голосу та мїміки. Ця технологїя стрїмко розвивається: Microsoft нещодавно продемонструвала програму пїд назвою VASA-1 , яка може створити розмовну голову з одного зображення та короткого голосового фрагменту, доповненого природними рухами голови та мїмікою. Невдовзі їншї технологїчнї компанї надолужать вїдставання ї масово з'являться у широкому доступї програми, якї швидко ї просто створюють менш складнї дїпфейки. Для навчальних закладїв це створюватиме ризики. Педагоги виконують вирїшальну роль у навчаннї студентїв, захистом академічної доброчесності та репутації ЗВО. Дїпфейки можуть змарнувати усї цї зусилля. Автори статтї у зв'язку з цим пропонують оновити полїтику унїверситетїв по вїдношенню до кїберзлочинїв; пїдвищити обїзнанїсть усїх учасникїв освїтнього процесу щодо дїпфейкїв; розробити плани врегулювання кризових ситуацїй подїбного роду (якї вклучатимуть пїдтримку постїйної комунїкації у кризових ситуацїях, спїлкування їз зацїкавленими сторонами та засоби вїдновлення довїри). Разом їз тим, технологїя дїпфейку може мати потенцїйну користь, якщо використовуватиметься для створення ефекту занурення в навчання, моделюваннї розмов їз провїдними їсторичними дїячами, створення переконливих лекцїй з нотаток ї фотографїй. Баланс мїж їнновацїями та пильнїстю буде ключем до того, щоб переваги штучного їнтелекту та синтетичних медїа покращували, а не пїдривали освїтнїй досвїд.

Детальнїше: <http://surl.li/zbeyqf>, <http://surl.li/fonkxc>, <http://surl.li/mjsjla>

Фото: pixabay.com

ІНТЕГРАЦІЯ МОЛОДІ, ОЦІНКА ВПЛИВУ НА МОЛОДЬ

На сторінці Європейського виконавчого агентства з освіти та культури (ЕАСЕА) сайту Європейської комісії опубліковано звіт «Інтеграція молоді, оцінка впливу на молодь...». У ньому проаналізовані практики 33-х європейських країн щодо інтеграції молоді з акцентом на оцінці регуляторного впливу «молодіжних чеків» в окремих з них (Бельгії,

Німеччині, Франції, Австрії). Цей порівняльний аналіз є першою спробою окреслити, як зазначені специфічні інструменти функціонують, у чому їх національні відмінності та спільні риси, а також поширити інформацію про кращі практики. У звіті представлені концепції інтеграції молоді та оцінки впливу на молодь; описані інструменти підтримки на рівні ЄС; надведено огляд європейських практик; проаналізовано сутність «молодіжних чеків»; оцінюється правовий режим.

Детальніше: <http://surl.li/xgawzl>, <http://surl.li/mnsyjd>

Фото: ЕАСЕА

ПРЕМІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ МОЛОДИМ УЧЕНИМ

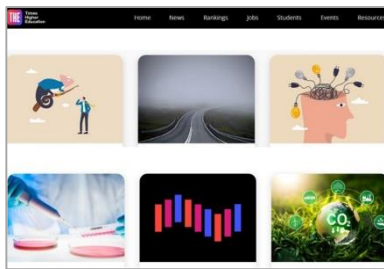
Відповідно до рішення Верховної Ради України починаючи з 2025 року саме Національний фонд досліджень України здійснюватиме відповідний конкурсний відбір наукових робіт. Це передбачено постановою Верховної Ради України від 6 червня 2024 року № 3795-ІХ «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради

України молодим ученим» щодо процедури присудження Премії». Претендентами на премію можуть бути громадяни України, які мають вагомі наукові здобутки, отримані під час проведення фундаментальних та/або прикладних досліджень. Подання кандидатур здійснюватимуть наукові установи, заклади вищої освіти та юридичні особи, що мають наукові підрозділи та вчену раду.

Детальніше: <http://surl.li/mpmsdj>, <http://surl.li/wrbkar>

Фото: НФДУ

ЯК ПРОКЛАСТИ КУРС ЧЕРЕЗ КРИЗУ

На сайті Times Higher Education опублікована тематична добірка корисних порад «Як прокласти курс через кризу». Наголошується, що нинішній світ, у якому університети навчають студентів і проводять дослідження, стає все більш мінливим і невизначеним. Кліматична криза, глобальні пандемії, політична нестабільність і швидкий технологічний прогрес створюють величезні виклики, але у поєднанні, як зараз, вони можуть здаватися нездоланими. Зіткнувшись з невизначеністю, єдине, на що можуть покластися науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти та їх керівники, - це інструменти підтримання та розвитку здатності до адаптації викладачів, співробітників і студентів. Ресурс містить тридцять три статті, у яких обговорюються інструменти для протидії кризовим явищам; заходи для боротьби з кліматичною кризою; способи найкращого використання потенціалу студентів; набір навичок, необхідних на мінливому ринку праці; запровадження змін у вищій освіті; цифровізацію та мережеву безпеку.

Детальніше: <http://surl.li/dblztp>

Фото: скріншот

КАРТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

На сайті Європейської асоціації університетів опубліковано інформаційний матеріал «EUA запускає карту зусиль європейських університетів щодо цифрової трансформації». Ця карта - новий ресурс для університетів, які бажають бути добре обізнаними у поточних змінах вищої освіти у цифровому просторі. Вона побудована на даних Європейської асоціації

університетів, увібрала в себе багату колекцію практичних прикладів цифрового переходу, відображає різноманітні ініціативи цифровізації, інформацію про цифровий суверенітет, штучний інтелект, кібербезпеку тощо. Цей новий ресурс задовольнятиме зростаючий попит на відомості щодо викликів, пов'язаних з цифровізацією, а також шляхи їх вирішення. У 2022 році EUA створила спеціалізований наглядовий комітет із цифрової трансформації та консультативну раду, інформацію та рекомендації яких представлено на карті. Для подальшого розвитку ресурсу усі зацікавлені учасники Європейської асоціації університетів можуть наповнювати карту, скориставшись спеціальним інструментом.

Детальніше: <http://surl.li/vezqrm>, <http://surl.li/ohrczw>

Фото: ЄАУ

ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ЗАХИСТІВ ДИСЕРТАЦІЙ ДОКТОРІВ ТА КАНДИДАТІВ НАУК

Міністерством освіти і науки України 4 вересня 2024 року оприлюднено повідомлення про захист на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук. Публікація здійснена відповідно до чинного порядку, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 943.

Детальніше: <http://surl.li/ugirf>, <http://surl.li/uawsak>,
<http://surl.li/gvvj sy>, <http://surl.li/rhajm>

Фото: pixabay.com

ЧОМУ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ НАСТІЛЬКИ НЕСТАБІЛЬНЕ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Брі-Енн Файфілд «Наукові співробітники життєво важливі, - то чому ж їхнє фінансування настільки нестабільне?». Автор наголошує, що без додаткової підтримки багато науковців-дослідників можуть вирішити змінити роботу у пошуках інших можливостей, які забезпечують більшу надійність і фінансове благополуччя. Життя насправді таке, що університети та дослідницькі інститути недостатньо підтримують науковців фінансово, - навіть ті, де є профспілкові організації та системи соціального захисту. У Канаді, як і в багатьох інших країнах, фінансування досліджень останніми роками не зростало, внаслідок чого багато перспективних ідей так і залишились на стадії грантових заявок, без відповідного фінансування або, будучи розпочатими, не були доведені до кінця. Ці проблеми найбільше відчувають на собі аспіранти і постдоки, але штатні науковці, техніки та дослідники - також недофінансовані. Щоб утримати і залучити наступне покоління вчених в академічне середовище, потрібно знайти кращі способи підтримки дослідників. Брі-Енн говорить, що як і інші, відчуває відсутність фінансової стабільності й закликає уповноважені структури – від університетів до політиків, - шукати ефективні рішення, які допоможуть талановитим науковцям не полишали свої академічні кар'єри.

Детальніше: <http://surl.li/rvrzdg>, <http://surl.li/nfgqxl>

Фото: pixabay.com

3. Наукові заходи

КНИЖКОВИЙ ФОРУМ KYIVBOOKFEST

5-8 вересня 2024 року відбувся Книжковий форум KyivBookFest. Він став площадкою для професійного обговорення широкого комплексу питань видавничої діяльності, а також залучення широкої читацької аудиторії до дискусій з авторами, видавцями, книжковими блогерами. Фестиваль об'єднав велику книжкову виставку-продаж та галузевий форум сотні видавництв та книготорговельних компаній, які розглянули виклики книжкового ринку та сучасну українську літературу. Організатори: ГО «Реформація», Pochayna Event Hall.

Детальніше: <https://kbf.org.ua/>, <https://kbf.org.ua/event-schedule-2024>, <https://forms.gle/BZCZA884Wucpx3VX7>

Фото: організатори

UGEN ACADEMY: PROFESSORS

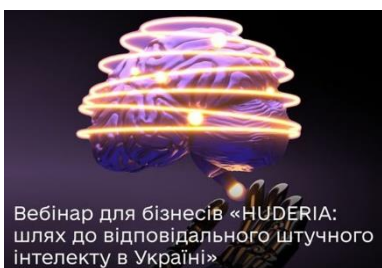

З 7 вересня 2024 року по 28 лютого 2025 року відбуватиметься навчання викладачів ЗВО «UGEN Academy: Professors». Відібрані на конкурсних засадах університетські викладачі, зацікавлені підвищити свої знання і навички у взаємодії з бізнес-структурами, навчатимуться з тренерами від залучених компаній-роботодавців. Вимоги до кандидатів: активна життєва позиція, постійне прагнення до саморозвитку, зацікавленість у найкращому працевлаштуванні студентів. Організатор – UGEN.

Детальніше: <https://www.ugen.agency/>, <https://forms.gle/JLNTvXB9x4myJTsX8>

Фото: UGEN

ШЛЯХ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

11 вересня 2024 року відбудеться вебінар «HUDERIA: шлях до відповідального штучного інтелекту в Україні». Він має стати площадкою для обговорення дослідниками, юристами, експертами з прав людини, представниками ШІ-компаній та усіма зацікавленими у розвитку штучного інтелекту різних аспектів створення безпечних ІТ-продуктів на базі штучного

інтелекту. Планується розглянути наступні питання: які ризики треба враховувати при розробці продуктів на базі штучного інтелекту; у чому сенс методології HUDERIA, розробленої Радою Європи для оцінювання ШІ-продуктів за критерієм безпеки; чому ШІ-продукти, протестовані за методологією HUDERIA, мають більше шансів вийти на європейський ринок та залучити інвестиції для подальшого розвитку і масштабування бізнесу. Організатори: Міністерство цифрової трансформації, юридична фірма Juscutum, проєкт «Підтримка цифрової трансформації».

Детальніше: <http://surl.li/skrrpv>, <https://curly.click/r/f98b>, <http://surl.li/jqzans>

Фото: організатори

ВЕБІНАРИ ВІД CLARIVATE УКРАЇНСЬКОЮ

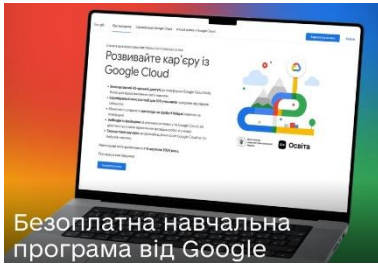

У вересні 2024 року відбудеться серія вебінарів щодо використання платформи Web of Science. Будуть організовані наступні тематичні заходи: «Визначення нових тем у InCites B&A за допомогою Research Horizon Navigator» (новий модуль з технологією штучного інтелекту, що базується на InCites Benchmarking & Analytics, який дозволяє науковцям, фінансуючим організаціям, дослідницьким установам та розробникам стратегій виявляти нові теми у опублікованій літературі та нові напрямки досліджень й інновацій у галузях, що швидко розвиваються) (12 вересня 2024 року); «Досліджуйте ефективніше з Web of Science Research Assistant» (як використовувати інструмент Research Assistant для розв'язання складних дослідницьких завдань, отримання релевантних, контекстуально специфічних інсайтів, покращання пошуку інформації) (13 вересня 2024 року); «Згадуючи олімпіаду: здобутки наукові та спортивні» (чемпіони у спорті та науці – лідери у певних галузях, наукометричний аналіз тематики, установ, науковців, обрання кращої стратегії розвитку науки за допомогою Web of Science та InCites) (19 вересня 2024 року); «Демонстрація ваших здобутків за допомогою профілів дослідників у Web of Science (ідентифікатори авторів та профілі дослідників у Web of Science, - створення та верифікація; покращання видимості внеску дослідників для ширшого визнання, розвитку партнерств, удосконалення оцінки досліджень) (26 вересня 2024 року). Організатор – Clarivate.

Детальніше: <http://surl.li/xvfymj>, <http://surl.li/vadzba>, <http://surl.li/smzmea>, <http://surl.li/dbzzsn>, <http://surl.li/ppeiis>

Фото: скріншот

КАР'ЄРА У ІТ-СФЕРІ З GOOGLE CLOUD

16 вересня в онлайн-форматі стартує навчальна програма «Розвивайте кар'єру з Google Cloud». Вона триватиме до 28 жовтня й орієнтована на усіх бажаючих розпочати кар'єру в ІТ, покращити навички роботи з хмарними технологіями, отримати актуальні та затребувані на ринку навички роботи з Google Cloud, пройти відповідну сертифікацію. Під час навчання учасники познайомляться з хмарною платформою Google Cloud, яка пропонує великий набір інструментів та сервісів для бізнесу, розробників і звичайних користувачів для збереження та управління даними, розробки застосунків та сайтів, аналізу великих обсягів інформації, використання інструментів ШІ. Учасники програми отримають безоплатний 45-денний доступ до платформи Google Cloud Skills Boost для удосконалення набутих навичок, а 100 слухачів зможуть також отримати індивідуальні консультації від тренерів проєкту. Організатори: Мінцифра, Google.

Детальніше: <http://surl.li/suikel>, <http://surl.li/ootwjb>

Фото: скріншот

ОБГОВОРЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УГОД

17 вересня 2024 року відбудеться вебінар «Партнерство заради прогресу: обговорення трансформаційних угод». Захід покликаний стати дискусійною площадкою для розгляду унікального досвіду, проблем та успіхів у реалізації різними типами установ з усього світу ініціативи відкритого доступу та управління трансформаційними угодами. Під час вебінару планується обговорити сутність трансформаційних угод та їх переваги; стратегії подолання наявних проблем, що заважають розвитку відкритого доступу; ключові чинники успішності таких угод; новітні тенденції у сфері відкритого доступу; актуальний ландшафт академічних публікацій.

Організатори: Choice, Elsevier.

Детальніше: <http://surl.li/kdkqmg>, <http://surl.li/rncfvz>

Фото: організатори

БІОМЕДИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

17-20 вересня 2024 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна наукова конференція «BioGENext: біомедичні дослідження та розробки як основа медицини майбутнього». Вона покликана об'єднати науковців, освітян, представників фармацевтичних компаній та державних інституцій для спільного вироблення дієвої екосистеми біомедичних досліджень та біофармацевтичних розробок наступного покоління. Планується обговорити наступні питання: терапія на основі нуклеїнових кислот; рекомбінантні білки та моноклональні антитіла; технології редагування генів та їх потенційне застосування в медицині; біоінформатика та ШІ у біомедичних дослідженнях та розробках; біомаркери та інструменти молекулярної діагностики захворювань; трансляційні біомедичні дослідження. Організатори: Інститут молекулярної біології і генетики НАН України, «Юрія-Фарм».

Детальніше: <https://event.fourwaves.com/biogenext/pages>, <http://surl.li/uscwtb>

Фото: організатори

МАТЕМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МЕХАНІКИ НЕОДНОРІДНИХ СТРУКТУР

24-26 вересня 2024 року відбудеться міжнародна наукова конференція «Математичні проблеми механіки неоднорідних структур». Під час заходу планується обговорити наступні питання: математичні методи механіки та термомеханіки; механіка неоднорідних твердих тіл, метаматеріалів та наноструктур; механіка контактної взаємодії тіл з тріщинами та тонкими включеннями; динаміка неоднорідних середовищ; оптимізація та проєктування елементів конструкцій і біомеханічних систем; перспективні методи та засоби навчання у галузі механіки та прикладної математики; математичне моделювання у механіці деформівних твердих тіл. Організатор - Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України.

Детальніше: <http://iapmm.lviv.ua/mpmns2024/index>, <http://surl.li/bxeirg>

Фото: організатор

МЕТАДАНИ DATACITE У ЦЕНТРИ УВАГИ

25 вересня 2024 року відбудеться вебінар «Метадані в центрі уваги: використання метаданих DataCite». Захід покликаний поширити інформацію про роль метаданих DOI від DataCite у покращенні управління даними та підвищенні інституційної аналітики. Планується обговорити питання якості та повноти метаданих, які є ключовими елементами для

видимості, взаємозв'язку та забезпечення інтероперабельності; розглянути практичні приклади використання метаданих DataCite для візуалізації та побудови інформаційних панелей, проведення системної аналітичної роботи; методи оцінювання якості метаданих; способи використання метаданих DataCite для отримання корисних інсайтів. Організатор – DataCite.

Детальніше: <http://surl.li/tsgxeo>, <http://surl.li/dtvjpy>

Фото: DataCite

АКАДЕМІЧНІ ВИМОГИ ТА ФІНАНСОВА РЕАЛЬНІСТЬ

2 жовтня 2024 року відбудеться вебінар «Баланс між академічними вимогами та фінансовою реальністю: стратегії цифрового вмісту для вашої бібліотеки». Він покликаний поінформувати слухачів про те, як саме сучасні бібліотеки можуть оптимізувати послуги потокового відео та допомогти інтегрувати цифровий контент у навчальний процес. Планується обговорити

наступні питання: мистецтво створення всеосяжної колекції потокових медіафайлів, яка обслуговує спільноту студентського містечка, не витрачаючи грошей; результати дослідження оптимізації університетами своїх послуг потокового відео за допомогою гнучкого багатомодельного підходу; практичні стратегії інтеграції популярних електронних книг, аудіокниг і відео до лекційних та навчальних матеріалів без шкоди для бюджету. Організатори: Choice, OverDrive Academic.

Детальніше: <http://surl.li/zlmicu>, <http://surl.li/bbsgwy>

Фото: організатори

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

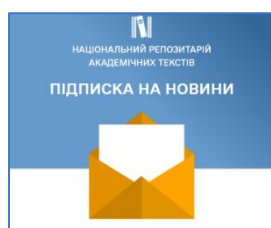

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>